

JSTAT - NOWE NARZĘDZIE BRYTYJSKIEGO KONTRWYWIADU

Wielka Brytania oficjalnie pochwaliła się strukturą funkcjonującą w ramach tamtejszych służb specjalnych. Ma ona pozwalać władzom w Londynie na lepsze zrozumienie kluczowych zagrożeń dla bezpieczeństwa kraju, płynących ze strony obcych państw.

Pandemia koronawirusa SARS-CoV-2 skutecznie "przykryła" najnowszą informację dotyczącą brytyjskich służb specjalnych. Władze w Londynie przyznały się bowiem do tego, że w ramach kontrwywiadu MI5 została stworzona przed kilkoma laty specjalna struktura w postaci Połączonego Zespołu Oceny Zagrożeń Państwa (JSTAT - ang. Joint State Threats Assessment Team).

Za codzienne działanie JSTAT oraz strukturę organizacyjną, odpowiedzialność ponosi Dyrektor MI5, ale w jej skład wchodzi nie tylko przedstawiciele kontrwywiadu. Jak zasugerowano w oficjalnej informacji, w pracy mogą uczestniczyć też przedstawiciele innych struktur brytyjskiej wspólnoty wywiadowczej (np. MI6/SIS, DI czy też GCHQ) oraz kluczowych agend rządowych. JSTAT ma przekazywać opracowane informacje do Rady Zarządzającej (Governance Board), gdzie reprezentowane są wszystkie brytyjskie służby specjalne.

Czytaj też: [Amerykańskie "żądło" uderza w chiński wywiad](#)

Tworząc JSTAT Wielka Brytania wzorowała na dotychczasowych doświadczeniach działania Połączonego Centrum Analiz Terroryzmu (ang. Joint Terrorism Analysis Centre, utworzone w 2003 r. z siedzibą w Thames House, będącej kwaterą główną MI5). Było ono próbą niesilosowego oraz zróżnicowanego podejścia analitycznego do problemu terroryzmu, jako zjawiska dotykającego bezpieczeństwa państwa z różnych kierunków.

Fakt powołania JSTAT został potwierdzony w oficjalnej informacji przekazanej przez brytyjskie ministerstwo spraw wewnętrznych (ang. Home Secretary). W założeniach twórców, JSTAT ma na celu lepsze zrozumienie kluczowych zagrożeń dla bezpieczeństwa kraju płynących ze strony obcych państw. Ma też przygotowywać odpowiednie zaplecze w postaci danych dla władz Wielkiej Brytanii dotyczących możliwych scenariuszy rozwoju sytuacji. Oficjalnie, Brytyjczycy zauważają, że JSTAT ma być narzędziem w przeciwdziałaniu nasilającej się fali obcej aktywności szpiegowskiej, próbom tajnych operacji, w tym zabójstw, na terytorium Wielkiej Brytanii (w tym kontekście należy przypomnieć m.in. głośne sprawy zabicia Aleksandra Litwinienko oraz próbę otrucia Siergieja Skripala). JSTAT ma również umożliwiać lepsze analityczne podejście do prób wpływania na system polityczny państwa, ale też prób obcego oddziaływania na system ekonomiczny.

Czytaj też: [Rosjanie chcieli zwerbować pracownika łotewskiego kontrwywiadu](#)

Wspomniana struktura zapoczątkowała swoją aktywność w 2017 roku, jednak to dopiero teraz zdecydowano się na ujawnienie informacji o jej powołaniu. Minister Priti Patel zaznaczyła, że JSTAT zajmuje się analizą strategicznych zagrożeń o znacznej skali, a przede wszystkim jej utworzenie zwiększyło możliwości analityczne wobec aktorów państwowych. Co więcej, Brytyjczycy zaznaczyli, że dzięki funkcjonowaniu JSTAT istnieje większa możliwość angażowania głosów doradczych ze strony przedstawicieli tamtejszego przemysłu oraz środowiska akademickiego. JSTAT ma również umożliwiać lepsze informowanie o zagrożeniach zarówno w obrębie struktury ministerstw, a także wspierać w tym zakresie sektor prywatnego biznesu czy też NGO.

Spoglądając na odtajnione informacje należy zakładać, że Wielka Brytania doszła do wniosku, iż przy dzisiejszym poziomie hybrydyzacji zagrożeń dla bezpieczeństwa wewnętrznego należy zbudować efektywną platformę analityczną będącą wsparciem dla instytucji państwa. Co więcej, ma to dotyczyć zagrożeń ze strony obcych państw, a więc zauważono - po raz kolejny - że należy przesunąć część zasobów do walki z terroryzmem (zagrożenia płynące ze strony podmiotów niepaństwowych) do bardziej klasycznego wymiaru aktywności kontrwywiadu oraz szerszej działań bezpieczeństwa wewnętrznego.

Czytaj też: [MI6 łowi talenty wśród 18-latków](#)

Ewidentnie widać tutaj przewartościowanie, szczególnie w obliczu dotychczasowych doświadczeń z rosyjską czy też chińską aktywnością szpiegowską w Wielkiej Brytanii. Chodzi zapewne przede wszystkim o odpowiednie wychwytywanie i przeciwdziałanie wszelkiej wrogiej aktywności informacyjnej, ale też odpowiednie reagowanie na próby inspiracji negatywnych działań makrospołecznych, mogących wywierać presję na system wyborczy w kraju. To właśnie w tych aspektach często demokracje pozostawały w znacznym stopniu ograniczone chociażby wcześniejszymi definicjami szpiegostwa.

Jeszcze większej uwagi wymaga bezpieczeństwo systemu ekonomicznego państwa, zależne od całego spektrum czynników wewnętrznych i zewnętrznych, gdzie niejednokrotnie zanikają tradycyjne granice postrzegania wywiadu oraz kontrwywiadu. Tym samym, JSTAT ma zapewne gwarantować niezbędną elastyczność ujęcia z perspektyw różnych służb oraz zewnętrznego doradztwa.